

Effect van “Brussel” bij ongewijzigde bedrijfsopzet

Michel de Haan en Paul Galama

In de komende jaren worden veranderingen in het prijs- en milieubeleid voor de melkveehouderij verwacht. Als de veehouder de bedrijfsopzet niet wijzigt zal zeer waarschijnlijk een strengere milieubeleid en cross-compliance (voor wat hoort wat) voor quotumpremie het inkomen verder verlagen.

Ingeschat is dat de melkprijs in 2010 € 5,- per 100 kg melk daalt door het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. De totale quotumpremie bedraagt dan circa € 3,5 per 100 kg melk. Per saldo dus een inkomensdaling van circa € 1,5 per 100 kg melk. In het voorbeeld van tabel 1 betekent dit een inkomensdaling van € 10.000,- in 2010 ten opzichte van 2003. In 2003 is de economische duurzaamheid dus beter. De ecologische duurzaamheid verandert niet, omdat bij 14.000 quotum per ha nog geen sprake is van verplichte mestafvoer.

Melkoprangst lager

De economische duurzaamheid verslechtert nog meer als de melkprijs 10 % lager zou uitvallen. Dit leidt namelijk tot € 20.000,- minder liquide middelen dan in de uitgangssituatie van 2010 (Tabel 1). Een andere mogelijkheid is dat een deel van de quotumpremie onder voorwaarden wordt toegekend, zogenaamde cross-compliance. Mogelijk moet een bedrijf

kosten maken om aan de gestelde voorwaarden te voldoen, of kan het bedrijf niet aan de voorwaarden voldoen. Dit betekent wederom dat de netto melkoprangsten lager zijn en dus minder liquide middelen overblijven dan in de basissituatie. Omdat de bedrijfsvoering niet wijzigt is er geen verandering in overige duurzaamheidsaspecten.

Grens aan kunstmestgebruik

De bedrijfsvoering verandert wel als ingespeeld wordt op toekomstig mestbeleid. Zeer waarschijnlijk verdwijnt Minas en komt er een stelsel van gebruiksnormen. Ingeschat is wat de gevolgen zijn van een derogatie voor forfaitaire stikstofgebruik van 250 kg per ha, met een maximum kunstmestgebruik van respectievelijk 75 en 50 kg stikstof per ha. De liquiditeit daalt respectievelijk met ruim € 1600 en € 2900. De ecologische duurzaamheid stijgt wel met respectievelijk 12 % en 18 % door minder mineralen verliezen naar het milieu. De imagoscore verbetert 6 %, door de lagere stikstofgift.

Aanvullend fosfaatbeleid

Naast een aangepast stikstofbeleid, gaan ook geluiden op voor aanvullend fosfaatbeleid. Aanvullend fosfaatbeleid zal vooral een rol spelen bij intensieve bedrijven (> 14.000 kg melk/ha). Zij zullen de fosfaatbemesting moeten aanpassen, of mest afvoeren of krap fosfaat voeren. De economische duurzaamheid zal hierdoor dalen en de ecologische duurzaamheid stijgen.

Tabel 1 Effect van Mid Term Review en verwacht milieubeleid voor situatie met 700.000 kg melk en 14.000 kg melk per ha op duurzaamheidsindicatoren (afwijking tov Basis 2010)

	Basis 2010	2003			Invloedrijke factoren	
			10% lagere melk-opbrengst		Max. 75 kg stikstof-kunstmest/ha	Max. 50 kg stikstof-kunstmest/ha
Aantal koeien	82	+0	+0	+0	+0	
Oppervlakte (ha)	50	+0	+0	+0	+0	
Mestafvoer (m ³)	0	+0	+0	+0	+0	
Quotum (kg/ha)	14.000	+0	+0	+0	+0	
Liquiditeitsontwikkeling ¹ (€)	7465	+10.017	-20.090	-1.659	-2.905	
Kritieke melkprijs ¹ (€/100 kg melk)	31,7	+0	+0	+0,2	+0,4	
Arbeidsbehoefte (uren)	4477	+0	+0	+29	+41	
Economische dzh² (%)	111	+2³	-8³	-1	-2	
Intern sociale dzh² (%)	72	+0	+0	+0	+0	
Indicatie imagoscore (%)	99	+0	+0	+6	+6	
Ecologische dzh² (%)	98	+0	+0	+12	+18	

1) Basisfinanciering is € 1,- per kg melk, met 10 % aflossing en 5 % rente

2) Duurzaamheid

3) Hoewel kritieke melkprijs niet daalt, is wijziging van de economische duurzaamheid verondersteld door wijziging liquide middelen